

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

LXXXII. De diligenti custodia cordis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

Unitas socialis inter angelos, quibus omnimodis idem velle est, idem nosse.
Unitas personalis in Christo. Unitas principalis, quæ & substantialis est in
Trinitate.

Bonum & ju-
cundum quo-
modo invenian-
tur in rebus.

Ad utrumque
obtinendum
quid requira-
tur.

Puſillanimes
relinquunt pro-
poſitum, leves
mutant.

Ecce quam bonum & quam jucundum. Sunt quædam bona jucunda ;
sunt quædam nec bona nec jucunda. Sunt quædam bona & non jucunda,
sunt quædam jucunda & non bona. De bonis & non jucundis pervenitur
ad bona & jucunda. De jucundis & non bonis pervenitur ad non bona &
non jucunda. Bona & non jucunda sunt continentia, patientia, disciplina.
Jucunda & non bona, voluptas, curiositas & vanitas. Nec bona nec jucun-
da, invidia, tristitia, acedia. Bona jucunda, honestas, charitas & puritas.
Ad hoc bonum & jucundum obtinendum, necessaria est unitas virtualis, &
unitas mortalis. Primam disturbant puſillanimitas & levitas. Puſillanimitas
facit propositum relinquere, levitas mutare. Alteram obstinatio, suspicio &
simulatio disturbant. Obstinatio non recipit proximum, suspicio non cre-
dit proximo, simulatio non se jungit proximo. Spes æternorum expellit
puſillanimitatem, humilis obedientia levitatem. Obstinatio humilitate,
suspicio & simulatio charitate pelluntur.

S E R M O LXXXI.

De laudatione Dei in ore peccatoris.

* Eccl. 15. c

Laus in ore pec-
catoris quomodo
sit aut non sit
speciosa.

Simile.

Non est speciosa laus in ore peccatoris ^a. Etiam quæ est in ore peccatoris
pœnitentis, non videtur speciosa : quia adhuc de peccati recordatio-
ne & memoria confusionem patitur, & frequenter inde compungitur. Sed
tamen in eo est utilis & fructuosa confessio, etsi non speciosa decoraque lau-
datio. Postquam verò de beneficiis Dei proficiens adhæret divinæ laudi,
& in ea assidue delectatur & proficit, ita ut nihil aliud placeat ei : tunc in
ore eius est speciosa laus Dei, ad similitudinem agricolæ, qui dum stercoret
agrum suum, totus in luto est & stercoreibus, & non est pulcher labor eius,
etsi sit fructuosus : sed quando colligit manipulos segetis, tunc labor est
speciosus & dulcis.

S E R M O LXXXIII.

De diligenti custodia cordis.

^a Prov. 4. d
^b Rom. 10. c
^c Rom. 1. b
^d Matth. 5. a
^e Ioan. 17. a
^f Ephes. 3. c
^g Coloss. 3. a

Omni custodia serva cor tuum, quia ex ipso vita procedit ^a. Duobus autem
modis vita à corde procedit. Aut quia corde creditur ad justitiam ^b,
justus ex fide vivit ^c; & fide mandatur cor ^d; & mundo corde Deus videtur ^d,
id est, agnoscitur ^e; & hæc est vita æterna, ut cognoscant te unum Deum,
& quem misisti JESUM Christum ^e : aut quia Christus vita nostra, qui
nunc per fidem habitat in cordibus nostris ^f, erit cum apparebit, & nos
cum ipso apparebimus in gloria ^g; & qui nunc latet in corde, tunc quasi
de

de corde ad corpus procedet, quando reformabit corpus humilitatis nostræ configuratum corpori claritatis suæ ^b. Unde & alius Apostolus ait ^z: *b Philip. 3. d*
Nunc filii Dei sumus, & nondum apparuit quid erimus. ^{i 1. Ioan. 3. d}

Sed considerandum est quomodo dicat: *Omni custodia serva cor tuum.* * *Prov. 4. d*
Soleat dicere homines huius sæculi; bonum castellum custodit, qui corpus suum custodit. Nos autem non sic, sed sterquilinum vile custodit, qui custodit corpus suum Apostolo teste ^k: *Quoniam qui seminat in carne, de* *k Galat. 6. b*
carne metet corruptionem. Qui vero, inquit, in spiritu, de spiritu metet vitam *Animæ Castrū*
æternam. Ac si dicat colendum, custodiendum magis animæ castrum, quoniam æterna ex ipso vita procedit. Sed castrum istud in terra inimicorum situm undique impugnatur: & idcirco omni custodia, id est, ex omni parte vigilantia sollicitudine est muniendum, inferius, superius, ante & retro; à dextris & sinistris. Inferius impugnat concupiscentia carnis quæ militat adversus animam; quia caro concupiscit adversus spiritum. Superius imminet iudicium Dei. Horrendum est enim incidere in manus Dei viventis ^l. *l Hebr. 10. f*
Sollicitè satis hac parte cor suum custodierat, qui dicebat ^m: *Semper enim* *m Iob. 3 1. c*
quasi tumentes super me fluctus timui Deum. Retro mortifera delectatio est, quæ oritur ex recordatione præteritorum peccatorum. Ante instantia tentationum, A sinistris verò arrogantium fratrum, murmurantium inquietudo. A dextris obedientium fratrum devotio. Possunt enim hi quoque (nisi saveatur) duobus nocere modis: aut bonis eorum actibus invidendo; aut singularem gratiam æmulando.

Vigilet ergo adversus carnem rigor disciplinæ: contra iudicium Dei, *Quibus armis*
iudicium propriæ confessionis: & hoc sit duplex. Manifestum de manifestis, occultum de occultis. Unde ait Apostolus ⁿ: *Si nosmetipsos dijudicaverimus, non atique iudicemur.* *resistendum.*
n 1. Cor. 11. g Contra delectationem quæ procedit de recordatione præteritorum peccatorum, frequentia lectionis. Contra instantiam tentationis, instantia supplicis orationis. Contra fratrum inquietudinem, patientia & compassio. Adversus obedientium fratrum fervorem, congratulatio & discretio. Congratulatio enim expellit invidiam, discretio nimiam æmulationem.

SERMO LXXXIII.

De laude humanæ cautè recipienda.

Mel invenisti? noli multum comedere, ne fortè satiatus vomas illud. *Po* *a Prov. 25. b**
test non incongruè hoc loco mellis nomine, favor humanæ laudis intelligi. Meritoque non ab omni, sed immoderato mellis huius edulio prohibemur. Est enim cum utiliter humanas laudes recipimus, fraternæ dumtaxat intuitu charitatis, & ad salutem eorum qui nobis propterea facilius acquiescunt. *Laudes humanæ quatenus admittenda:*
Hac ergo parsitate servata, mellis huius moderata comestio